

Skridt i den af det ærede Medlem antydede Retning, tror jeg unægtelig, det vilde bidrage meget til en rentabel Drift af Statsvirksomhederne.

Med Hensyn til Taksterne, altsaa Muligheden for at skabe Indtægter, er jeg ingenlunde uenig med det ærede Medlem. Det ærede Medlem gjorde Rede for sin Anskuelse om, hvorledes Administrationen maatte have Adgang til at fastsætte Taksternes Størrelse, efter som det nu var nødvendigt, men at disse Takster selvfølgelig skulde approberes af Ministeren. Et Skridt i den Retning var det, vi kom ved den sidste Takstlov, hvorved, som det ærede Medlem rigtigt sagde, Taksterne er blevet Maksimaltakster og Ministeren efter Forhandling med Jernbaneraadet og med Tilslutning af begge Tingenes Finansudvalg kan sætte Taksterne ned. Det er et Skridt i Retning af at give større Frihed med Hensyn til Taksterne, men jeg er tilbøjelig til at tro, at hvis man skulde opnaa den Frihed, som er nødvendig i økonomisk Henseende, maatte Ledelsen af disse Virksomheder have Ret til at sætte Taksterne baade oppefter og nedefter, selvfølgelig med Approbation fra Ministeriets Side. Derimod er der et Punkt, hvor jeg ikke er enig med det ærede Medlem Hr. Friis-Skotte, og det er med Hensyn til Spørgsmaalet om Lønninger. Det ærede Medlem mente, at Rigsdagen vedblivende skulde fastsætte Lønningerne; men hvis man skulde gaa den Vej, det ærede Medlem i øvrigt anviser, tror jeg, man skal være konsekvent, tage Skridtet fuldt ud og saa give Administrationen Frihed med Hensyn til Lønningerne lige saa vel som med Hensyn til Taksterne og andre Forhold, alt under Ansvar selvfølgelig.

Jeg har overfor Finansudvalget, da vi under Samraadene drøftede dette Spørgsmaal, for mit Vedkommende udtalt Villighed til, hvis Finansudvalget ønskede, at der blev nedsat et Udvalg til sammen med Ministeren at drøfte disse Forhold, da at være med i en saadan Drøftelse. Jeg maa imidlertid sige, at jeg egentlig ikke havde Indtrykket af, at Finansudvalget i sin Helhed saa med nogen større Begejstring paa den Tanke at tage hele dette Spørgsmaal op til Drøftelse; jeg havde Indtrykket af, at man fra Finansudvalgets Side ogsaa var noget ængstelig for at komme til at røre ved Organisation af de store Virksomheder, fordi man var bange for at komme ind i noget nyt, som let vilde kunne blive dyrere. Men der er et Punkt, hvor det ærede Medlem jo har utvivlsom Ret,

og hvor jeg har Følelsen af, at det ærede Medlem ogsaa er i Overensstemmelse med sit Parti, det er med Hensyn til Kravet om, at vi skal stræbe hen imod en rimelig Forrentning af Statsvirksomhederne. Og ved en rimelig Forrentning — det vil jeg gerne sige — forstaar jeg, saaledes som jeg ogsaa udtalte i Finansudvalget, en Forrentning af 4 pCt. udover den Procent, som er fastsat til Afskrivning. Hvorvidt den Redegørelse for sit Syn paa disse Forhold, det ærede Medlem Hr. Friis-Skotte gav, i en nærmere Fremtid vil føre til, at vi kommer til en ændret Form for Driften af Statsvirksomhederne, skal jeg lade være usagt, men jeg vilde være tilbøjelig til at tro, at det vilde være gavnligt, om vi kunde komme noget frem i Retning af større Frihed for Administrationen indenfor disse Virksomheder.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Der findes i Betænkningen under § 13 anført, at der har været et Samraad i Finansudvalget vedrørende Statens Tilskud til Nedsættelse af Brøddriserne i de to Høstaar 1919—20 og 1920—21. Det ærede Medlem Hr. Rode var inde paa en Omtale af dette Samraad og ønskede, fordi Sagen havde en vis historisk Interesse, at fastslaa, at det sidste af de to nævnte Høstaar havde haft en Begunstigelse derigennem, at den Beholdning af Korn, der var optaget fra det foregaaende Høstaar, i Status var opført til den lave Pris af 15 Kr., hvortil den jo kun kunde nedbringes ved Statstilskud i det første af de to nævnte Høstaar, medens Staten i øvrigt maatte betale det Korn, der blev indleveret, med en Pris af 43 Kr. pr. 100 Kilo. Dette er fuldkommen rigtigt. Det ærede Medlem har Ret i, at der melder sig ved Overgangen fra det ene Aar til det andet det Spørgsmaal: hvilken Værdi skal det Lager, som ligger og maa ligge, ansættes til, naar vi gaar over til Regnskabet for et nyt Høstaar? Der kan være Tale om, som det her er sket, at man sætter Lageret til den Pris, som Beholdningen er nedbragt til, idet den gaar ud til Forbrugerne. Der kan ogsaa være Tale om, at man sætter den Pris, som man i det Høstaar, da Kornet er leveret, har betalt derfor. Det vilde i det paagældende Tilfælde være enten 26 eller 30 Kr., der kan være Tvivl om, hvilket Beløb man saa skulde sætte, men det vilde i hvert Fald være et af de to Beløb. Man kan ogsaa sige, at for det Høstaar, der afleverer, skal man regne lige saa meget, som den nye Høst skal regnes til,